

5.13 Voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben.

<p>Kader</p> <p><i>Keur</i> Deze beleidsregel gaat over de keurartikelen 3.1, eerste lid onder b en 3.1, tweede lid: 3., eerste lid onder b: Zonder vergunning van het bestuur is het verboden gebruik te maken van de kern- en beschermingszones van een waterstaatswerk door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken of (opgaande hout-)beplantingen aan te brengen, of te hebben, dan wel aanwezige werken te slopen of te verwijderen en (hout)beplantingen te verwijderen. Hieronder wordt ook verstaan het aanbrengen van voorzieningen ten behoeve van onderbemaling.</p> <p>3.1., tweede lid: Zonder vergunning van het bestuur is het verboden in de kernzone van een oppervlaktewaterlichaam de waterstand op een peil te brengen of te houden, anders dan het peil dat daarvoor in het betreffende peilbesluit is opgenomen of dat normaal wordt aangehouden.</p> <p><i>Verklaring van een aantal begrippen</i> Meestal is het bij voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben de bedoeling het waterpeil van enkele percelen zo te beïnvloeden dat de bereikbaarheid en mogelijkheden voor bewerking beter worden. Bij voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben kan worden gedacht aan het afdammen van wateraanvoerende watergangen en het plaatsen van een pomp.</p> <p><i>Voor welke watergangen geldt deze beleidsregel?</i> Deze beleidsregel is van toepassing op het gehele beheersgebied van Waterschap Rivierenland.</p> <p><i>Raakvlakken met ander beleid</i> Het waterschap is, volgens de Waterwet, verantwoordelijk voor het peilbeheer. De waterstanden, en daarmee de drooglegging in gebieden, worden in peilbesluiten vastgelegd. Door een peilbesluit wordt het waterschap verplicht maatregelen te treffen die ervoor moeten zorgen dat de waterstand niet hoger of lager wordt dan de vastgestelde peilen. Als het waterschap voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben heeft goedgekeurd, wordt dit dan ook in de peilbesluiten opgenomen. Bij het instandhouden van een peil zijn vele belangen gemoeid en dus is het van belang dat, in het geval van voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben, een peilbesluit in een openbare procedure wordt gebracht, zodat ook de belangen van derden zijn gewaarborgd.</p>
<p>Doel van het beleid</p> <p>Het doel van deze beleidsregel is het beschermen van het waterhuishoudkundige systeem. In het geval van een voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben wordt het waterpeil en dus ook het watersysteem beïnvloed. Zo kan er een versnippering van het waterbeheer optreden, evenals een vermindering van het bergend vermogen. Voorkomen moet worden dat het watersysteem dusdanig negatief wordt beïnvloed dat het niet meer optimaal functioneert.</p>
<p>Toelichting op de beleidsregel</p> <p>Voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben kunnen niet alleen de waterhuishouding negatief beïnvloeden; ook de (functie) van de omliggende percelen kunnen worden aangetast. Soms kunnen voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben tot verdroging leiden. In veengebieden kan het bovendien leiden tot een versnelling van de bodemdaling. Om deze negatieve effecten te voorkomen, worden voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben in het algemeen als onwenselijk gezien. Als met een watervergunning wel een voorziening die peilafwijkingen tot gevolg heeft, kan worden toegestaan, zal er in vrijwel alle gevallen maatwerk moeten worden geleverd, waarbij alle relevante belangen moeten worden afgewogen.</p>

Doorstroming

Bij voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben worden meestal één of meer kunstwerken in één of meer watergangen geplaatst. Hierbij kan gedacht worden aan dichte dammen en (al dan niet automatische) stuwen. Het plaatsen van dergelijke kunstwerken heeft uiteraard gevolgen voor de doorstroming van de betrokken watergang(en). Voorkomen moet worden dat de afwatering van het betreffende gebied in gevaar komt. Dit geldt zowel voor de gebieden waar, door middel van voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben, een kunstmatig peil wordt toegepast, als voor de omringende gebieden.

Waterberging.

Bij de toepassing van voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben, wordt binnen een peilvak ook waterberging weggenomen. Dat gebeurt bijvoorbeeld als in een natuurgebied een relatief hoog peil wordt gehanteerd. Omgekeerd kan een lager waterpeil, bijvoorbeeld voor agrarisch gebruik van de omringende percelen, leiden tot een tekort aan water dat wordt gebruikt voor nachtvorstbestrijding of voor andere functies.

De verschillende belangen die in een betreffend gebied spelen moeten goed worden afgewogen voordat over voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben een besluit wordt genomen.

Toetsingscriteria

Aanvragen worden aan de algemene toetsingscriteria getoetst.

Daarnaast gelden de volgende bijzondere toetsingscriteria:

1. Voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben zijn in het algemeen onwenselijk. Een watervergunning wordt alleen verleend als uit de toets van de aanvraag blijkt dat de voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben géén negatieve consequenties zullen hebben voor de omgeving of als deze consequenties met voorschriften voldoende zijn af te vangen.
2. De noodzaak van de voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben moet worden aangetoond. Het peil dat is aangegeven in het peilenplan sluit het best aan op het peilvak en de omgeving. Een afwijking van het peil moet dan ook gebaseerd zijn op de specifieke eigenschappen en functies van de percelen waar de aanvraag over gaat.
Om deze noodzaak aan te tonen, worden dezelfde aspecten en criteria als bij het vaststellen van een peilenplan gebruikt. Maaiveldhoogte, grondgebruik en bodemsoort bepalen de gewenste drooglegging voor het perceel. Aanvragers moeten deze gegevens aanleveren bij het indienen van de aanvraag.
3. Als een aanvraag om een watervergunning voor voorzieningen die peilafwijkingen tot gevolg hebben wordt geweigerd, kan de aanvrager vragen om een wijziging van het betrokken peilbesluit. Voor een besluit op dat verzoek is een wettelijke procedure nodig. Deze procedure garandeert dat alle belangen voldoende rechtsbescherming krijgen.